

სარჩევი

ნინასიტყვაობა	9
შესავალი	11
თავი I. სამოქალაქოსამართლებრივი ურთიერთობის არსი	
და სახეები	20
§1. სამოქალაქოსამართლებრივი ურთიერთობის ცნება და	
ციფრები	20
1.1. სამართლებრივი ურთიერთობის არსი და თავისებურებები	20
1.1.1. საზოგადოებრივი ურთიერთობის არსი	20
1.1.2. სამართლებრივი ურთიერთობის შესახებ მოძღვრება	26
ა. სამართლებრივი ურთიერთობა, როგორც რეალური მოვლენა	26
ბ. სამართლებრივი ურთიერთობა, როგორც იდეალური მოვლენა	30
გ. სამართლებრივი ურთიერთობა – იდეალურ-რეალური თუ	
სპეციფიკური მოვლენა?	34
1.2. სამოქალაქოსამართლებრივი ურთიერთობის, როგორც	
კერძოსამართლებრივი ურთიერთობის, არსი	39
1.2.1. ტერმინი „სამოქალაქოსამართლებრივი ურთიერთობა“	39
1.2.2. სამოქალაქოსამართლებრივი ურთიერთობის სპეციფიკური	
თავისებურებები	42
1.2.3. სამოქალაქოსამართლებრივი ურთიერთობა – რეგულაციური	
თუ დაცვითი ურთიერთობა?	47
ა. რეგულაციური ურთიერთობები	48
ბ. დაცვითი ურთიერთობები	50
§2. სამოქალაქოსამართლებრივი ურთიერთობის სახეები	54
2.1. ქონებრივი და არაქონებრივი ურთიერთობები	55
2.1.1. ქონებრივი ურთიერთობები	55
2.1.2. არაქონებრივი ურთიერთობები	57
2.2. აბსოლუტური და რელატიური ურთიერთობები	62
2.2.1. აბსოლუტური ურთიერთობები	62
2.2.2. რელატიური ურთიერთობები	65

2.2.3. აბსოლუტურ და რელატიურ ურთიერთობებს შორის ურთიერთმიმართება	66
2.3. სანივთო, ვალდებულებითი, საავტორო, საოჯახო და მემკვიდრეობითსამართლებრივი ურთიერთობები.....	69
2.3.1. სანივთო ურთიერთობები.....	69
2.3.2. ვალდებულებითი ურთიერთობები	71
2.3.3. საავტორო ურთიერთობები	73
2.3.4. საოჯახო ურთიერთობები	75
2.3.5. მემკვიდრეობითი ურთიერთობები	77
შუალედური დასკვნა	78
თავი II. სამოქალაქოსამართლებრივი ურთიერთობის შინაარსი	82
წ3. უფლების შესახებ თაორიგები.....	82
3.1. ნების თეორია	82
3.2. ინტერესთა თეორია	84
3.3. ნებისა და ინტერესთა შერეული თეორია	87
3.4. უარმყოფელი თეორიები.....	91
წ4. სამოქალაქო უფლების არსი და სახეები თანამედროვე სამოქალაქო სამართალში	95
4.1. „სუბიექტური უფლება“ და „ობიექტური უფლება“	95
4.2. უფლების ცნება, ნიშნები და ელემენტები.....	97
4.2.1. უფლების ცნება და ნიშნები	97
ა. უფლების ცნება.....	97
ბ. უფლების ძირითადი თავისებურებები	98
4.2.2. უფლების ელემენტები.....	101
ა. მოქმედების შესრულების შესაძლებლობა.....	102
ბ. სხვებისგან მოქმედების შესრულების შესაძლებლობა.....	103
გ. სახელმწიფო ორგანოსგან მოქმედების მოთხოვნის შესაძლებლობა.....	105
4.3. სამოქალაქო უფლება და ადამიანის უფლება	107
4.3.1. სამოქალაქო უფლების არსი.....	107
4.3.2. ადამიანის უფლების არსი და მისი მოქმედება სამოქალაქო	

სამართალში	110
4.4. სამოქალაქო უფლების სახეები	112
4.4.1. ქონებრივი და არაქონებრივი უფლებები.....	112
4.4.2. აბსოლუტური და შეფარდებითი უფლებები	114
ა. აბსოლუტური უფლებები.....	114
ბ. შეფარდებითი უფლებები	119
4.4.3. სანივთო და ვალდებულებითსამართლებრივი უფლებები... ..	122
4.4.4. ვადიანი და უვადო უფლებები.....	124
4.4.5. საოჯახო და მემკვიდრეობითი უფლებები.....	125
ა. საოჯახო უფლებები.....	125
ბ. მემკვიდრეობითი უფლებები	127
4.5. მოთხოვნათა და მოთხოვნის საფუძველთა კონკურენცია ...	130
გ5. სამოქალაქო მოვალეობის ცენტრ და სახეები	135
5.1. სამოქალაქო მოვალეობის ცნება	135
5.2. სამოქალაქო მოვალეობა და ვალდებულება	136
5.3. სამოქალაქო მოვალეობის სახეები	139
5.3.1. შესრულების ძირითადი და დამატებითი მოვალეობები.....	139
5.3.2. შესრულების პირველადი და მეორეული (ნაწარმოები) მოვალეობები	141
5.3.3. ორმხრივი და ცალმხრივი მოვალეობები	142
5.3.4. ალტერნატიული, ფაკულტატური და კუმულაციური მოვალეობები	143
შუალედური დასკვნა	145
თავი III. სამოქალაქოსამართლებრივი ურთიერთობის სურიექტი	149
გ6. პირის ცენტრ	149
6.1. პირის ბიოლოგიური და ფილოსოფიურ-ფსიქოლოგიური ასპექტები.....	149
6.2. პირის ეთიკური და იურიდიული მიდგომები.....	151
გ7. პირის სახეები	154
7.1. ფიზიკური პირი	154
7.1.1. უფლებაუნარიანობა	157

ა. უფლებაუნარიანობის ცნება და მისი წარმოშობა.....	157
ბ. უფლება და უფლებაუნარიანობა.....	160
გ. უფლებაუნარიანობის დასასრული	161
7.1.2. ქმედუნარიანობა	163
ა. ქმედუნარიანობის ცნება	163
ბ. სრული ქმედუნარიანობა.....	163
გ. ქმედუნარიანობის შეზღუდვა	164
დ. ქმედუნარობა ასაკის გამო.....	165
ე. ქმედუნარიანობის გამოვლენის ფორმები	167
ე.ა. გარიგებაუნარიანობა	167
ე.ბ. დელიქტუნარიანობა	168
გ. მხარდაჭერის მიმღების უფლებრივი მდგომარეობა.....	170
გ.ა. საკანონმდებლო ცვლილებები.....	170
გ.ბ. მხარდაჭერის მიმღებად ცნობასთან დაკავშირებული	
საქართველოს სასამართლო პრაქტიკა	172
გ.ბ.ა. მხარდაჭერის მიმღებად ცნობის შესახებ	
სამართლწარმოების სპეციფიკა.....	172
გ.ბ.ბ. მხარდაჭერის მიმღებად ცნობა და სასამართლო პრაქტიკის არაერთგვაროვნება.....	173
7.2. იურიდიული პირი	179
7.2.1. თეორიები იურიდიული პირის შესახებ	179
ა. ფიქციის თეორია.....	180
ბ. რეალური კავშირის თეორია	182
გ. მიზნობრივი ქონების თეორია	183
დ. იურიდიული პირის შესახებ სხვა თეორიები	184
7.2.2. იურიდიული პირის ცნება და ძირითადი ნიშნები.....	186
7.2.3. იურიდიული პირის სახეები	193
ა. კერძო სამართლის იურიდიული პირები	194
ა.ა. არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირები	195
ა.ა.ა. სახელმწიფო რეგისტრაცია.....	196
ა.ა.ბ. არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის დამფუძნებელი	198
ა.ა.გ. არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის მიზანი და საქმიანობა	199
ა.ა.დ. არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული	

პირის სახელწიდება.....	201
ა.ა.ე. არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის საქმიანობის სახელმწიფო კონტროლი	202
ა.ა.ვ. არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის ხელმძღვანელობა და წარმომადგენლობა.....	202
ა.ა.ზ. პასუხისმგებლობის თავისებურებები	203
ა.ა.თ. არასამენარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის რეორგანიზაცია და ლიკვიდაცია	204
ა.ბ. სამენარმეო (კომერციული) იურიდიული პირი.....	206
ბ. საჯარო სამართლის იურიდიული პირი.....	215
ბ.ა. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის წარმოშობა.....	215
ბ.ბ. სპეციალური უფლებაუნარიანობა.....	217
ბ.გ. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის საქმიანობა და მიზანი.....	218
ბ.დ. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის ქონება და დაფინანსება	219
ბ.ე. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის სტრუქტურა.....	219
ბ.გ. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის მართვა	220
ბ.ზ. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის სახელმწიფო კონტროლი.....	221
ბ.თ. საჯარო სამართლის იურიდიული პირის საქმიანობის შეწყვეტა და ლიკვიდაცია.....	221
7.3. ე.წ. „არაიურიდიული პირები“	222
7.3.1. არარეგისტრირებული კავშირი	222
7.3.2. ამხანაგობა	225
7.3.3. ერთობლივი საინვესტიციო ფონდი და საინვესტიციო ფონდის ქვეფონდი	230
შუალედური დასკვნა	234
თავი IV. სამოქალაქოსამართლებრივი ურთიერთობის ობიექტი.....	236
§8. „ობიექტი“, როგორც იურიდიულ-ტექნიკური ტერმინი.....	236
8.1. სამართლებრივი რეგულირების საგანი და სამართლის ობიექტი	236
8.2. სამოქალაქოსამართლებრივი ურთიერთობის ობიექტი და უფლების ობიექტი	238

8.3. სამოქალაქო ბრუნვის ობიექტი და სამოქალაქო- სამართლებრივი ურთიერთობის ობიექტი	240
§9. მოძღვება სამოქალაქო სამართლებრივი ურთიერთობის ობიექტის შესახებ	241
9.1. ზოგადფილოსოფიური მიდგომა სამოქალაქოსამართლებრივი ურთიერთობის ობიექტის შესახებ.....	241
9.2. მონისტური თეორია.....	244
9.2.1. სანივთოსამართლებრივი თეორია	244
9.2.2. „მოქმედების თეორია“	246
9.2.3. ნებისა და ცნობიერების შესახებ თეორია	251
9.2.4. „სიკეთეთა თეორია“	252
9.2.5. ინტერესის თეორია	254
9.2.6. სამართლებრივი რეჟიმის შესახებ თეორია.....	255
9.3. პლურალისტური თეორია	261
9.3.1. მრავალრიცხოვანი ობიექტების თეორია	261
9.3.2. დუალისტური მიდგომა	263
9.4. სამოქალაქოსამართლებრივი ურთიერთობის ობიექტის ადგილი სამართლებრივ კატეგორიებს შორის	266
§10. სამოქალაქო სამართლებრივი ურთიერთობის მიმდევა თანახმდროვე ქართულ სამოქალაქო სამართალში	271
10.1. სიკეთის ცნება და ნიშნები	271
10.2. სიკეთის სახეები	272
10.2.1. მატერიალური სიკეთე	273
10.2.2. არამატერიალური ქონებრივი სიკეთე	278
10.2.3. პირადი არაქონებრივი სიკეთე	280
§11. პროცესუალური და შეფარდებითი ურთიერთობის მიმდევა	283
11.1. პროცესუალური ურთიერთობის ობიექტი	283
11.2. შეფარდებითი ურთიერთობის ობიექტი	285
შუალედური დასკვნა	288
საპრლოო დასკვნა	291
პიგლიოგრაფია	300